

نگاه

شهرت، حربه رانت‌جویان صاحبان رانت شهرت عامل ۶۰ درصد معوقات بانکی محسن بهرامی ارض اقدس

● رانت شهرت، هم وجه مثبت دارد و هم وجه منفی. وجه مثبت رانت شهرت تحت عنوان «برند» شناخته می‌شود که اشخاص حقوقی و حقیقی به‌خاطر سوابق مثبت خود در جامعه به برند تبدیل شدند و به پشتوانه آن نام و اعتبار و شهرت از مزایای خاصی برخوردار هستند تا جایی که اشخاص دارای رانت شهرت در معاملات نیز شرایط بهتری دارند. به‌عنوان مثال شخصی که از رانت شهرت برخوردار است، در خرید یک ملک و ساختمان نیز شرایط بهتری نسبت به یک فرد معمولی دارد به‌طوری‌که فروشنده در معامله با افراد سرشناس و مشهور شرایط برتری را در معامله مطرح می‌کند. افرادی که از رانت شهرت برخوردارند، در اخذ تسهیلات بانکی نیز شرایط مناسب‌تری نسبت به افراد عادی و معمولی دارند. البته این افراد به‌سادگی می‌توانند تسهیلات و اعتبارات از بانک دریافت کنند اما افراد عادی و معمولی برای دریافت تسهیلات باید چندین‌ماه در صف باشند و در آخر هم معلوم نیست که تسهیلات به آنها اختصاص پیدا کند اما افراد دارای رانت شهرت از حیث دریافت تسهیلات و اعتبارات بانکی نیز مزیت‌های بسیاری نسبت به افراد دارند. در خیلی از موارد، بانک‌ها و مؤسسات پولی و اعتباری با اشخاص حقیقی و حقوقی دارای رانت شهرت در ازای دریافت وام همکاری زیادی می‌کنند و حتی نسبت به آوردن ضامن‌های معتبر با آنها وارد چانه‌زنی نمی‌شوند و وام‌های میلیاردی را با اخذ یک چک و سفته به آنها پرداخت می‌کنند در‌صورتی‌که افراد فاقد برند شهرت نمی‌توانند از بانک‌ها وام بگیرند چه برسد به اینکه بدون ضامن معتبر بتوانند این وام را دریافت کنند. با بررسی دقیق روی تسهیلات اعطایی گذشته، به‌خوبی می‌توان فهمید که شرکت‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب برند شهرت و صاحب نفوذ قسمت اعظمی از تسهیلات اعطایی را به خود اختصاص داده‌اند. این در حالی است که بانک‌ها در رابطه با افراد عادی و معمولی و پرداخت تسهیلات به آنها سخت‌گیری‌های بسیاری دارند. به‌عنوان مثال بانک‌ها در پرداخت وام ناچیز ازدواج به زوجین خواستار چندین ضامن معتبر هستند تا مطمئن شوند تسهیلاتی که به آنها می‌دهند حتماً به بانک برمی‌گردد اما هزاران میلیارد به اشخاص دارای برند شهرت و شرکت‌های بزرگ صاحب‌نام تنها به دلیل رانت مشهوربودن آنان پرداخت می‌کنند. اشخاصی که رانت شهرت را به‌واسطه موقعیت شغلی و اجتماعی کسب کرده‌اند، بعضاً در معاملات و امور مالی از جایگاه و موقعیت خود سوءاستفاده‌هایی می‌کنند. البته در کشورهای توسعه‌یافته شرایط از این حیث متفاوت است و در کشورهای پیشرفته افراد نمی‌توانند به‌راحتی و با استفاده از رانت شهرت سوءاستفاده‌های مالی داشته باشند. سیستم مالی کشورهای پیشرفته به‌خاطر شفافیت بسیار و نظارت دستگاه‌های نظارتی و رسانه‌های عمومی و مطبوعات امکان استفاده از رانت شهرت را به اشخاص نمی‌دهد و اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب برند و شهرت کمتر می‌توانند از این حربه برای پیشبرد اهداف خود استفاده کنند. اما متأسفانه در کشورهای جهان سوم از جمله ایران به‌وضوح این مسئله شایع و رایج است و صاحبان شهرت به‌کرات در امور خود از رانت در اختیار خود استفاده می‌کنند. رانت شهرت اختلااتی را برای اقتصاد کشور به‌همراه دارد ازجمله اینکه استفاده از این رانت توسط اشخاص و سوءاستفاده از موقعیت و جایگاه خود می‌تواند به توزیع ناعادلانه منابع کشور منجر شود. اشخاص با سوءاستفاده از رانت شهرت و به‌خاطر برخورداری از این رانت در اختصاص منابع به‌نفع خود حرکت و عرصه را در دریافت منابع برای دیگران تنگ و تنگ‌تر می‌کنند. مسلم آن است که ما منابع نامحدودی در اختیار نداریم که در اختیار متقاضیان تسهیلات قرار بدهیم و طبیعی است که این عده که از رانت شهرت برخوردارند و جایگاه ویژه‌ای در کشور دارند، با استفاده از این رانت، جلو صف قرار می‌گیرند و موجب توزیع ناعادلانه منابع می‌شوند. تنها می‌توان به این نکته اشاره کرد که با تهیه گزارشی از وضعیت معوقات سیستم بانکی می‌توان دریافت که بیش از ۶۰ درصد تسهیلات معوق‌شده در اختیار افراد محدودی قرار دارد که از رانت قدرت و شهرت استفاده کردند و با استفاده از این رانت شهرت توانستند تسهیلات دریافت کنند. این افراد محدود همان‌هایی هستند که در خبرها از آنها به‌عنوان بدهکاران بزرگ بانک‌ها یاد می‌شود. درتانی این اشخاص با استفاده از رانت شهرت و قدرت به رانت‌های اطلاعاتی قوی دسترسی دارند و در یک کلام می‌توان گفت دستشان برای دریافت منابع باز است.

شرق: اجرای هدفمندی یارانه‌ها معضلی شده بر گردن دولت‌ها. با اینکه استارت آن در دولت نهم خورده شد، اما اجرای نادرست آن سبب شد پروژه اجرای آن تا حدی پیچیده شود که چون باتلاقی دولت‌های بعدی را به دامان خود فرو برد. هرچند اجرای درست آن و واقعی‌شدن قیمت حامل‌های انرژی، حرکتی به سوی اقتصاد آزاد و رقابتی‌شدن صنایع در ایران محسوب می‌شود، اما یارانه‌های نقدی که قرار بود تنها به قشر نیازمند داده شود و اکنون در میان اکثریت جامعه توزیع می‌شود، زنجیری شد بر پای دولت‌ها تا وقتی اقدام به نگارش بودجه سال آینده خود می‌کنند، پیشاپیش به استقبال کسری پیش‌بینی‌شده‌ای بروند. حالا هم سخنگوی دولت یازدهم در حضور خبرنگاران خبر از تداوم اجرای این قانون در سال ۹۵ می‌دهد و آن را مساوی با افزایش قیمت حامل‌های انرژی برنمی‌شمرد. محمداقبر نوبخت در نشست گفتگی خود از پیش‌بینی تورم ۱۰ تا ۱۱ درصدی و رشد اقتصادی ۴.۱ درصدی در سال ۹۵ و ارسال بودجه ۹۵ بدون تبصره به مجلس نیز خبر داد.

او ادامه داد: منابع عمومی بودجه عمومی در این لایحه ۲۱۳ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است که نسبت به عملکرد سال ۹۴، ۱۵ درصد رشد خواهد داشت و حدود ۳۰ درصد به درآمدهای نفتی وابستگی دارد.

نوبخت با بیان اینکه لایحه بودجه در زمان مقرر به مجلس ارسال می‌شود، گفت: از فردا بررسی پیش‌نویس لایحه برنامه ششم توسعه در جلسه هیات وزیران آغاز می‌شود. او تأکید کرد لایحه برنامه ششم توسعه در قالب دو لایحه به مجلس ارسال می‌شود. نوبخت در توضیح تداوم اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها تصریح کرد: هم‌اکنون هیچ تصمیمی برای افزایش قیمت حامل‌های انرژی برای سال ۹۵ گرفته نشده است. ما می‌دانیم اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها لزوماً به معنای افزایش قیمت حامل‌ها نیست، بنابراین می‌توانیم با منابع موجود هم ادامه کار دهیم اما نحوه توزیع منابع موجود باید تغییر کند.

وی در واکنش به واگذاری کارخانه المهدی افزود: این امر از طریق مزایده انجام شده و قوه مجریه و نهادهای نظارتی موضوع را تحت نظر دارند و اجازه نخواهیم داد تخلفی صورت بگیرد. نوبخت با بیان اینکه وابستگی بودجه سال ۹۵ نسبت به درآمدهای نفتی به ۳۰ درصد تقلیل یافته است، ادامه داد: اعتبارات هزینه‌ای که در بودجه موردنظر پیش‌بینی شده حدود ۱۶۶ هزار میلیارد تومان و همچنین اعتبارات تملک دارایی و سرمایه‌ای که به‌عنوان اعتبارات عمرانی از آن یاد می‌شود، در سال ۹۵ بیش از ۳۸ هزار میلیارد تومان خواهد بود که این رقم نسبت به عملکرد بودجه سال ۹۴ حدود ۲۷.۸ درصد رشد خواهد داشت. وی افزود: البته سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در نظر دارد با توجه به برخی سناریوها بودجه عمرانی را در سال آینده به ۴۱ هزار میلیارد تومان افزایش دهد.

نوبخت در ادامه این نشست از پرداخت هفت‌هزارو ۲۳۰ میلیارد تومان اعتبارات عمرانی از ابتدای سال تاکنون خبر داد و گفت: از این رقم نیز بیش از ۸۵۰ میلیارد تومان پرداخت طرح‌های عمرانی به صورت اسناد مشارکت اسلامی بوده که البته فارغ از این هفت هزار میلیارد تومان، دوهزارو صد میلیارد تومان به‌عنوان اعتبار مهار آب‌های مرزی نیز پرداخت کردیم و براساس پیش‌بینی‌هایی که از گذشته وجود داشت، به نظر

محمدباقر صدیقی، اقتصاددان:

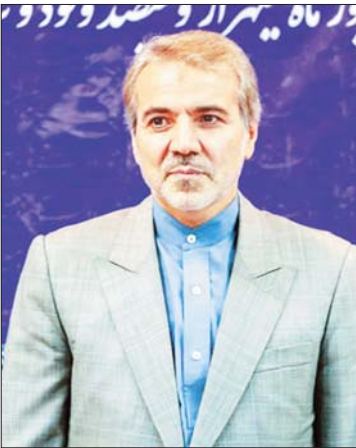
دولت با وعده پرداخت دوباره یارانه‌ها بر سر مردم منت نگذارد

مسئولان دولت روحانی در این دو سال، اظهارات مختلفی درباره اجرای هدفمندی یارانه‌ها داشتند و فرمول‌های متفاوتی برای قطع یارانه مطرح کردند اما هیچ‌یک از آنها به مرحله اجرایی نرسید. دولت حتی در مقطعی در مورد خودداری از دریافت یارانه، آن هم به صورت داوطلبانه صحبت کرد اما هیچ‌کس به روی خودش نیاورد. این در حالی است که بسیاری از نمایندگان مجلس و پرسنل مجلس حقوق‌های بالایی دارند اما همان‌ها در دریافت یارانه انصراف ندادند اما دولت از مردم عادی انتظار دارد که از دریافت یارانه انصراف دهند. طبق قانون اساسی ما و قوانین شرع، تجسس در کار افراد ممنوع است؛ هم من سرک‌کشیدن به حساب اشخاص را درست نمی‌دانم اما شفافیت فعالیت‌های اقتصادی نیز یکی از شعارهای انتخاباتی دولت یازدهم بود. واقعیت این است که دولت به‌اشکاری و شفافیت، نیت‌های خود را بیان نمی‌کند. فساد گسترده در اقتصاد کشور، تنها در هشت سال گذشته نبوده بلکه فساد قیل از آن هم در کشور وجود داشته، بنابراین فساد در جامعه ما ریشه‌دارتر از این حرف‌هاست. متأسفانه در شرایطی که دلار به سه‌هزارو ۵۰۰ تومان رسیده و روند صعودی را برای رسیدن به چهار هزار تومان طی می‌کند، ارزش یارانه هر ایرانی حدود ۱۰۵ دلار خواهد بود. هنوز هم معلوم نشده که آن‌همه درآمد افسانه‌ای نفت چطور و کجا هزینه شده این‌وقت برای پرداخت یارانه ناچیز به مردم مدام با اعصاب آنها بازی می‌کنند. دولت روحانی تا‌زمانه همه دولت‌هاست و پیرمردانی را در دولت خود بر سرکار گذاشته که در یک موضوع مثل هدفمندی یارانه هرروز یک حرف به زبان می‌آورند این در حالی است که همه به‌خوبی می‌دانند که دولت از چه مسائلی در آینده واهمه دارد. متأسفانه دولت قیمت بنزین را برای جبران کسری بودجه افزایش داد و تنها فشار این افزایش قیمت بنزین، روی طبقات متوسط رفت درحالی‌که در همین زمان میلیاردها تومان در اختیار اتاق‌های بازرگانی و صنعتگران قرار می‌گیرد که همه آنها تماماً افراد متمولی هستند. چطور است که تزریق این‌همه پول به افراد پولدار آزردهنده نیست این‌وقت یارانه ۴۵ هزار تومانی به مردم آزردهنده است؟ هم‌اکنون کار به جایی رسیده که مردم اگر با خودرو شخصی خود در شهر رفت‌وآمد داشته باشند، هزینه‌های آنها از ران‌تر از استفاده از تاکسی در خواهد آمد. حالا که با همه این اوصاف دولت روحانی و وزرای او نتوانسته‌اند برای جبران کسری‌های خود در قضیه هدفمندی یارانه‌ها فکری کنند، بهتر است گروهی از کارشناسان غیردولتی و مستقل با حضور نمایندگان مردم مأمور شوند تا در عرض سه‌ماه موضوع ادامه یارانه‌ها را به این شکل و شمایل حل‌وفصل کنند تا دیگر سخنگوی دولت هم با اعلام آن‌که هدفمندی یارانه را ادامه می‌دهیم، بر سر مردم منت نگذارد و مردم را با اظهارات متناقض هرروزه خود، گیج نکند.

اقتصاد

نوبخت:

اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها در سال ۹۵ هم ادامه دارد

دارند، پیشنهاد کرد و ما اجازه ندادیم تخلفی صورت گیرد.

سخنگوی دولت در ادامه این نشست در پاسخ به این سؤال که اقدام عملی قوه مجریه درباره افزایش یکباره قیمت دلار در بازار چیست، اظهار کرد: بازار گفت: دولت نگاه درآمدی به نرخ ارز ندارد و نوسان در آینده امکانات و دسترسی ما به منابع ارزی بیشتر خواهد شد.

نوبخت افزود: ما باید دلیل این افزایش ناگهانی ارز را در حوزه کوتاه‌مدت و مقطعی تحلیل کنیم. البته یک بخشی از این اتفاق شاید به دلیل سفرهای آخر تابستان یا ارزهای زائران حج یا عوامل روانی کوتاه‌مدت باشد.

دولت اصلاً خواهان افزایش نرخ ارز نیست. البته ما به دنبال یکسان‌سازی نرخ ارز هستیم و مطمئناً نرخ بازار آزاد و نرخ مبادلات باید به یکدیگر نزدیک باشد. وی خاطرنشان کرد: برخلاف شایعاتی که مطرح می‌شود مبنی بر اینکه دولت خواهان آتی افزایش است، باید تأکید کنم زمانی که دولت در این رابطه متحمل می‌شود بیشتر است.

نوبخت درباره برنامه دولت در هدفمندکردن سهام عدالت گفت: وزارت اقتصاد در حال تهیه طرحی است که با اجرای آن بتوان به نحو بهتری در راستای افزایش قدرت خرید سهام‌داران عدالت و افزایش اثربخشی در اقتصاد کلان، اقدام کرد. هر زمان این طرح نهایی شد، بنده جزئیات آن را اعلام می‌کنم.

وی همچنین از تشکیل ستاد اقتصاد مقاومتی به دستور رئیس‌جمهور و توسط جهانبگبری خبر داد و افزود: تا آنجایی که بنده مطلع هستم، معاون اول رئیس‌جمهور نیز جلساتی با برخی از مسئولان سپاه و بسیج و بخش‌هایی که موردتوجه و تأکید رهبر انقلاب بوده، داشته تا بتوان از ظرفیت‌های رغبردولتی در زمینه تحقق اقتصاد مقاومتی بهره‌مند شد.

نوبخت در پاسخ به این سؤال که علت واگذاری کارخانه تولیدی آلومینیوم المهدی زیر قیمت واقعی چه بوده است، گفت: واگذاری این کارخانه از طریق مزایده انجام شده و طبق قانون باید به کسی که بیشترین قیمت را پیشنهاد داده از طرف سازمان خصوصی‌سازی واگذار شود.

وی افزود: حتی خریدار ۴۰۰ میلیارد تومان بیش از رقم مزایده برای این کارخانه که خوشبختانه قوه مجریه و نهادهای نظارتی موضوع را تحت‌نظر

مطرح نیست و هیچ‌گاه هم این موضوع در تعیین نرخ ارز در بودجه ملاک عمل قرار نگرفته است. وزیر امور اقتصاد و دارایی با اشاره به اینکه اگر دولت راجع به نرخ ارز تصمیم‌گیری‌هایی می‌کند برای کسب درآمد نیست، گفت: در تعیین نرخ ارز دولت به مصلحت اقتصاد کشور به لحاظ تولید و صادرات و واردات و حتی تراز تجاری توجه می‌کند و سپس تصمیم‌گیری‌های لازم در بودجه سال ۹۵ کل کشور انجام خواهد شد.

طی‌بنیا درباره رارانه لایحه اصلاح نظام بانکی کشور به دولت گفت: درحال حاضر مراحل تدوین لایحه اصلاح نظام بانکی به اتمام رسیده است و ظرف دو هفته آینده به هیات دولت ارسال خواهد شد.

طی‌بنیا درباره رارانه لایحه اصلاح نظام بانکی کشور به دولت گفت: درحال حاضر مراحل تدوین لایحه اصلاح نظام بانکی به اتمام رسیده است و ظرف دو هفته آینده به هیات دولت ارسال خواهد شد.

وی در رابطه با وضعیت کسری بودجه دولت در سال‌جاری نیز به ارائه توضیحاتی پرداخت و عنوان کرد: دولت بنا ندارد اصلاحیه بودجه بدهد. به نحوی که همین بودجه قابلیت این را دارد که در حالت‌های مختلف مدیریت و امسال کسری نداریم.

وزیر امور اقتصاد و دارایی با اشاره به اینکه ما کسری بودجه نداریم، گفت: دولت هزینه‌ها را متناسب با درآمدها تنظیم کرده است که با کسری بودجه مواجه نشود.

طی‌بنیا درباره پیش‌بینی رشد اقتصادی کشور در نیمه سال‌جاری نیز اظهار کرد: هنوز آمار و اطلاعات نهایی تهیه نشده است و بانک مرکزی باید گزارشات اولیه را ارائه کند، اما به‌صورت کلی دولت از اواسط سال گذشته با کاهش قیمت نفت روبه‌رو شده و نوسانات رونق و رکود در ایران وابستگی کشور را به قیمت نفت تشدید کرده است.

وزیر اقتصاد افزود: ولی به لحاظ بودجه‌ای وضعیت ما متفاوت از سال گذشته است. در این شرایط دولت با تمام محدودیت‌هایی که به لحاظ کاهش قیمت نفت دارد، سعی می‌کند با برنامه‌ریزی سیاست کاهش تورم را ادامه دهد و در کنار آن سیاست‌های دستیابی به رونق اقتصادی را اجرایی کند.

وی با تأکید بر اینکه شرایط کشور در ماه‌های آینده تغییر خواهد کرد، تصریح کرد: با افزایش سرمایه‌گذاری خارجی و رونق اقتصادی، ایران در آینده به رشد اقتصادی مناسبی دست پیدا خواهد کرد.

یادداشت

سهام‌داران از بوته‌ها هم می‌ترسند امید، تنها دارایی این روزهای بورس

مسلم پیمانی

● صادقانه بگوییم، در این چند خط شاید حرف چندان جدیدی در مورد چرایی رکود دامنه‌دار و بلندمدت بازار سرمایه نگویم. بلکه در پی نگرشی جامع و جدید به موضوع بوده و سعی کرده‌ایم دیدگاه‌های مختلف شامل نظرات گروه‌های متفاوت مانند مسئولان و سرمایه‌گذاران، فعالان بازار و دانشکاهیان اشخاص حقیقی و حقوقی و... را تجمیع کنیم. سؤال این است: چرا رکود و کاهش قیمت‌ها این‌قدر دامنه‌دار است؟ قبول داریم پای عوامل کلان که درمیان باشد، خشک و تر با هم می‌سوزد. عوامل کلانی مانند مسائل سیاسی داخلی و خارجی (مسائل هسته‌ای، ناامنی منطقه‌ای، اختلاف نظرات داخلی و...)، عوامل اقتصادی بین‌المللی و ملی (کاهش قیمت کالاها، سقوط قیمت نفت، افت‌های شدید بورس‌های جهانی اعم از آسیا، اروپا و آمریکا، رکود داخلی صنایع، سیاست‌های انقباضی دولت و...)، همه و همه انکار دست‌به‌دست هم داده‌اند تا بخت با بازار بار نباشد و زمان رام بازاریان نشود. از این عوامل کلی که بگذریم، مشکلات خاص صنایع نیز سنگ‌تمام گذاشته‌اند؛ خوراک پتروشیمی‌ها، بهره‌مالکانه سنگ‌آهنی‌ها، بی‌حساب‌و‌کتابی حساب‌و‌کتاب پالایشی‌ها، رکود ساخت‌وساز، مشکلات فلزی‌ها، مسائل به‌حق و ناحق خودرویی‌ها و... این‌طور که پیداست باین‌همه مصیبت بازار حق دارد منفی باشد حتی با حل برخی از اساسی‌ترین مسائل هسته‌ای! به‌ویژه که اثرات حل مسائل هسته‌ای همچنان یک طرف اعتقاد به ظرفیت محدود پردازش اطلاعات توسط سرمایه‌گذاران دارند و می‌گویند همه اطلاعات آتی را سرمایه‌گذاران نمی‌توانند در نظر بگیرند ...

ادامه در صفحه ۱۵

www.barancomplex.com

تلفن دفتر فروش : ۰۲۱-۷۷۰۴۱۰۰۳

پیش فروش تابستانی تعداد محدودی از واحدهای تجاری مجتمع باران با شرایط ویژه فقط تا پایان شهریور ماه

دسترسی آسان | موقعیت استثنایی | فروش اقساطی با شرایط ویژه

آدرس پروژه : اتوبان باقری ، بالاتر از اتوبان همت ، جنب خروجی استقلال